

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 15917/2023
23.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Веселин Стојић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Владан Бендић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 45/23 од 01.03.2023. године, у седници одржаној 23.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 45/23 од 01.03.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прибоју П 2164/2021 од 02.11.2022. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име дуга плати 5.000,00 евра са каматом у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за осам процентних поена од 01.11.2016. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати трошкове парничног поступка од 115.600,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 45/23 од 01.03.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда тако што је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу на име дуга исплати 5.000,00 евра са каматом у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за осам процентних поена од 01.11.2016. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати 115.600,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, са позивом на одредбу 404. Закона о парничном поступку.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23 – други закон), Врховни суд је утврдио да је ревизија дозвољена и неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју се садржином ревизије указује није било предмет оцене овог суда, јер се ради о повредама које се не могу сматрати ревизијским разлогом, у смислу одредбе члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са туженим 23.01.2016. године закључио уговор о зајму, којим је чланом 1. уговорено да тужилац као зајмодавац даје туженом као зајмопримцу 5.000 евра на зајам без камате, а чланом 2. зајмопримац се обавезао да позајмицу врати најкасније до 01.11.2016. године. Тужилац и тужени су попунили бланко уговор на износ од 6.500 евра као износ позајмице, а имајући у виду збирни износ претходне позајмице од 2.000 евра, колико је тужилац позајмио ћерки туженог и 4.500 евра који им је тужилац истом приликом предао. У уговору је првобитно био означен износ од 6.500,00 евра који је прецртан и испод кога је написан износ од 5.000,00 евра, јер је тужени тужиоцу у међувремену вратио 1.500,00 евра. Уговор је потписан од стране оба уговарача, а тужилац је инсистирао да само тужени потпише уговор јер у његову ћерку није имао поверења да ће новац вратити. Тужени није оспорио аутентичност свог потписа на уговору, а спорни уговор о зајму је потписао у кафани у присуству тужиоца и ћерке, када им је тужилац дао износ од 4.500,00 евра.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев налазећи да је између странака закључен уговор о зајму у смислу члана 557. Закона о облигационим односима, те да је тужени потписивањем предметног уговора приступио дугу своје ћерке сходно члану 451. истог закона и на тај начин се обавезао на враћање дуга тужиоцу као повериоцу.

Другостепени суд је, прихватајући као правилан закључак првостепеног суда да су парничне странке закључиле уговор о зајму и да је тужени у обавези да тужиоцу врати наведени износ, преиначио првостепену пресуду и обавезао туженог да износ од 5.000,00 евра тужиоцу врати у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, сходно члану 395. Закона о облигационим односима.

По оцени Врховног суда, правилан је закључак другостепеног суда да је између странака закључен уговор о зајму, односно да је тужени који своју обавезу враћања зајма није у целости испунио, у обавези да тужиоцу врати износ од 5.000,00 евра. У конкретном случају предмет уговора о зајму је новчани износ од 5.000,00 евра па се према наведеној одредби члана 395. ЗОО, враћање зајма може захтевати у домаћем

новцу према курсу који важи у тренутку испуњења обавезе, како је то правилно закључио другостепени суд.

Одредбом члана 557. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да се уговором о зајму обавезује зајмодавац да преда у својину зајмопримцу одређену количину новца или којих других заменљивих ствари, а зајмопримац се обавезује да му врати после извесног времена исту количину новца, односно исту количину ствари исте врсте и истог квалитета, а чланом 562. истог закона да је зајмопримац дужан да врати у уговореном року исту количину ствари исте врсте и квалитета. Ако новчана обавеза гласи на плаћање у некој другој валути или злату, њено испуњење се може захтевати у домаћем новцу према курсу који важи у тренутку испуњења обавезе (члан 395. ЗОО).

По оцени ревизијског суда, наводи туженог у ревизији којима се указује на непостојање уговора о зајму између странака не доводе у сумњу закључак другостепеног суда о постојању уговора о зајму. Наиме, имајући у виду динамику позајмљивања новца туженог и његове ћерке од тужиоца и уговор о зајму 23.01.2016. године потписан од стране туженог са роком враћања до 01.11.2016. године, те да тужени своју обавезу није испунио у целости, већ делимично враћањем износа од 1.500,00 евра, следи да је тужилац, као поверилац, овлашћен да од туженог, као дужника, захтева испуњење обавезе, сходно одредби члана 262. став 1. ЗОО. Тужени у ревизији даје своју оцену изведених доказа, што је без утицаја на одлучивање пошто о томе које ће чињенице да узме као доказане одлучује суд по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно, свих доказа као целине, а на основу резултата целокупног поступка, сходно одредби члана 8. Закона о парничном поступку. И по оцени ревизијског суда, тужени током поступка није доказима поткрепио тврдње да је у конкретном случају уговор закључен као зеленашки правни посао у смислу члана 141. ЗОО и као такав ништав, како је то правилно закључио и другостепени суд.

Из изнетих разлога, а применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**